

[Time: 3 Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
1. All questions are compulsory.
 2. Figures to the right indicate full marks allotted to the question.
 3. Working notes should form the part of your answer

Q.1 a) State whether the following Statements are True or False. (Any 10) (10)

1. General Ledger Adjustment Account is also known as Store Ledger Control Account.
2. Overhead Adjustment Account shows over and under absorbed overheads.
3. On completion of the contract, contractee's account is credited and contract Account is debited with contract price.
4. Cost of rectification of defective work is debited to contract account.
5. Normal Loss cannot be avoided.
6. Abnormal Gain arises due to rise in the efficiency of the production department.
7. If selling price increases per unit, the Break Even Point will come down.
8. Standard Costing simplifies the valuation of inventories.
9. Target cost is a difference between competitive price and desired profit.
10. Pricing decision is a limitation to marginal costing.
11. Standard cost is not a predetermined cost.
12. Standard costing is suitable to small organization.

b) Select the most appropriate option and rewrite the full sentence: (Any 10) (10)

1. The cost of direct material used in production is debited to _____
 - a. Either manufacturing overhead or work in process
 - b. Finished goods inventory
 - c. Work in process
 - d. Manufacturing overhead
2. If standard cost is higher than actual cost, the variance is _____
 - a. Favorable
 - b. Adverse
 - c. Positive
 - d. Negative
3. The ____ will be transferred to Profit & Loss A/C , if the entire contract is completed
 - a. 1/3rd of Notional Profit
 - b. Nil
 - c. 2/3rd of Notional Profit
 - d. Entire Profit

4. ----- does not use process costing.
 - a. Oil refining
 - b. Distilleries
 - c. Sugar
 - d. Aircraft Manufacturing

5. P/V Ratio can be calculated by using _____ formula.
 - a. Profit / volume
 - b. Contribution/Sales
 - c. Profit/Contribution
 - d. Profit/Sales

6. Cost of material destroyed is _____
 - a. Credited to Contract Account
 - b. Debited to Contract Account
 - c. Debited to Costing Profit & Loss A/C
 - d. Credited to Costing Profit & Loss A/C

7. Each producing department is treated as _____ in process costing
 - a. Cost Unit
 - b. Cost Centre
 - c. Investment Centre
 - d. Sales Centre

8. Increase in fixed cost results in _____ in break-even point.
 - a. Increase
 - b. Decrease
 - c. No Effect
 - d. Can't Say

9. In non-integrated system of accounting, the emphasis is on _____
 - a. Personal Accounts
 - b. Real Accounts
 - c. Nominal Accounts
 - d. All of these

10. If Standard Rate is Rs. 1.40, Actual Rate is Rs. 1.30 and Labour Rate Variance is 600 favorable, then no. of actual hours is _____
 - a. 6,000
 - b. 6,400
 - c. 1,000
 - d. 1,500

11. Process cost is based on the concept of _____

- a. Average Cost
- b. Marginal Cost
- c. Standard Cost
- d. Differential Cost

12. Work Uncertified is valued at _____

- a. Cost Price
- b. Market Price
- c. Cost or Market Price whichever is less
- d. Estimated Price

Q.2 a) You are given the following data for the year end 2019 of Book Bank company. (10)

Variable Cost (Rs.)	4,00,000
Net Profit (Rs.)	80,000
Sales (Rs.)	8,00,000

You are required to calculate:

1. Fixed Cost
2. P/V Ratio
3. Profit when sales amounted to Rs. 10,00,000
4. Break Even Sales
5. Sales required to earn profit of Rs. 5,00,000

Q.2 b) From the following information of Ajanta Ltd. Calculate: (10)

1. P/V ratio
2. Fixed Cost
3. Break Even Sales
4. Profit at Sales of Rs.12,00,000
5. Margin of safety for both the years

Particulars	1 st Year	2 nd Year
Sales (Rs.)	9,00,000	10,50,000
Profit (Rs.)	60,000	90,000

OR

Q.2 Rakesh Constructors Pvt Ltd provides you the following information of their project. (20)

The project commenced on 1st August 2018 and it was estimated to be completed by 31st March 2020. The contract price was negotiated at Rs 750 lakhs. The actual expenditure upto 31st March 2019 and subsequent additional estimated expenditure upto 31st March 2020 is furnished as under:

Particulars	Actual Expenditure upto 31-03-2019 (Rs)	Estimated Additional Expenditure from 01-04-2019 to 31-03-2020 (Rs.)
Direct Material	2,15,70,000	1,47,20,000
Indirect Material	15,26,000	10,67,000
Direct Wages	32,45,600	40,35,500
Supervision Charges	5,15,500	4,65,400
Architect Fees	7,15,400	11,72,500
Administrative overhead	16,15,000	23,54,000
Construction Overheads	33,82,500	19,74,600
Closing Material at site	9,50,000	-----
Work uncertified at the end of the year	15,75,000	-----
Work certified during the year	4,10,00,000	3,40,00,000

The value of plant and machinery sent to site was Rs 65 lakhs, whereas the scrap value of the plant and machinery at the end of the project was estimated to be Rs 5 lakhs.

It was decided that the profit to be taken credit for should be that proportion of the estimated net profit to be realised on completion of the project which the certified value of work as on 31-03-2019 bears to the total contract price.

You are required to prepare Contract account for the year ended 31st March 2019 and show your calculation of profit to be credited to profit and Loss account for the year ended 31/03/19.

Q.3 a) Following data is available from the records of ABC Ltd: (10)

Standard Material per unit	8 kg @ Rs 5 per kg
Actual Production per month	10,500 units
Actual Material Price per kg	Rs 5.50
Materials consumed during the month	78,000 kg

Calculate:

1. Material Cost Variance
2. Material Price Variance
3. Material Usage Variance

Q.3 b) Following data is available from the records of XYZ Ltd: (10)

Standard Labour per unit	5 hours @ Rs 5 per hour
Actual Production per month	21,000 units
Direct Labour Hours worked	1,10,000 hours
Actual Wage Rate per hour	Rs 4.50

Calculate:

1. Labour Cost Variance
2. Labour Rate Variance
3. Labour Efficiency Variance

OR

Q.3 The following are the balances in the books of HMT Co Ltd on 1st January 2019 (20)

Particulars	Amount (Rs.)	Amount (Rs.)
General Ledger Adjustment A/C	-	76,000
Stores Ledger Control A/C	43,750	-
Work-In-Progress Ledger Control A/C	20,000	-
Finished Goods Ledger Control A/C	12,250	-
	76,000	76,000

On 31st December 2019, the following information was supplied:

Particulars	Amount (Rs.)
Purchase of Stores	3,00,000
Purchase for Special Jobs	22,950
Direct Wages	1,93,135
Indirect Factory Wages	47,500
Administrative Salaries	33,870
Selling and Distribution Salaries	21,260
Production Expenses	52,160
Administration Expenses	48,000
Selling and Distribution Expenses	31,880
Stores issued to Maintenance A/C	12,930
Stores issued to Production	2,80,000
Returns to Supplier	4,065
Production Overhead absorbed by Production	1,17,050
Administrative Overhead absorbed by Finished Goods	75,750
Selling Overhead recovered on Sales	47,500
Finished products during the year	5,92,660
Finished Goods sold at cost	666,910
Sales	7,75,000

You are required to prepare relevant control accounts to record the transactions in the cost ledger of the company and prepare the trial balance.

Q.4 M/s Sagar Enterprises provides you the following data for the year ended March 31, 2019. (20)

Particulars	Process I	Process II	Process III
Raw Material (Units)	10,000	5,600	2,404
Cost of Raw Material per unit (Rs.)	5	6	8
Direct Wages (Rs.)	35,000	25,000	15,000
Direct Expenses (Rs.)	17,000	12,696	11,893
Normal Loss	4%	5%	3%
Scrap per unit (Rs.)	3	4	5
a) Output transferred to:		-	-
Process II	60%	-	-
Process III	-	50%	-

b) Output sold in market	40%	50%	100%
Sale Price per unit (Rs.)	12	16	20
Administration Overheads Rs. 20,000			
Marketing Overheads Rs. 26,000			

Prepare:

1. Process Accounts
2. Normal Loss Account
3. Costing Profit and Loss Account

OR

Q.4 a) Mr. Shubham undertook a contract for a contract price of Rs. 20,00,000. The following details (10) are available for the year 2019:

Particulars	Amount (Rs.)
Materials purchased	2,00,000
Materials issued from stores	3,40,000
Wages paid	1,25,000
Plant (Subject to 10% Depreciation p.a.)	2,50,000
Direct Expenses	50,000
Establishment Charges	20,000
Cash Received (75% of Work Certified)	6,00,000
Work Uncertified	1,50,000
Outstanding Direct Expenses	10,000
Outstanding Wages	15,000
Materials at site	30,000

Prepare Contract Account

Q.4 b) The following information is available in respect of Process A:

Raw material introduced	4,000 units @ Rs. 5 per unit
Direct Labour	Rs. 18,000
Overheads	Rs. 12,000
Normal Loss	5% of input
Scrap Value of loss	Rs. 3 per unit
Output	3,500 units

Prepare Process A Account and Abnormal Loss Account

(10)

- Q.5 a) What is process costing? Explain its characteristics and applicability. (10)
b) Write different types of Benchmarking (10)

OR

Q.5 Write short notes on any four of the following: (20)

1. Non-integrated system of Accounting
2. Retention Money
3. Joint Product
4. Break Even point
5. Margin of Safety
6. Standard Costing

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

कृपया आपल्याला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली की नाही ते तपासा.

N.B:

- १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
- २) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
- ३) उत्तराचे टाचण हे उत्तराचा भाग असेल.
- ४) मराठी रूपांतरांत काही अडचण असल्यास इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाणित असेल.

प्र.१ अ) खालील विधाने सत्य किंवा असत्य आहेत ते सांगा (कोणतेही १०)

(१०)

१. सामान्य समायोजन खाते हे संचय नियंत्रण खाते म्हणून देखील ओळखले जाते.
२. उपपरिव्यय समायोजन खाते हे आधी आकारीत आणि कमी आकारीत उपपरिव्यय दर्शविते.
३. करार पूर्ण झाल्यावर, कन्ट्रॅटीचे खाते जमा केले जाते आणि कराराच्या किमतीसह कराराच्या खात्यातून नावे केले जाते.
४. सदोष कामांच्या दुरुस्तीची किंमत कराराच्या खात्यात नावे केली जाते.
५. सामान्य तोटा टाळता येत नाही.
६. उत्पादन विभागाच्या कार्यक्षमतेत वाढ झाल्यामुळे असामान्य नफा होतो.
७. विक्रीच्या प्रति नगांची किंमत वाढली तर ना नफा ना तोटा बिंदू खालील येईल.
८. प्रमाणित परिव्यव हे मालसाठाचे मुल्यांकन सुलभ करते.
९. लक्ष्य मूल्य म्हणजे स्पर्धात्मक किंमत आणि इच्छित नफ्यामधील फरक आहे.
१०. किमतींची निर्णय हा सीमांत परिव्ययाची मर्यादा आहे.
११. प्रमाणित परिव्यव हि पूर्वनिर्धारिता परिव्यव नाही.
१२. प्रमाणित परिव्यव हि लहान संस्थेसाठी योग्य आहे.

प्र.१ ब) सर्वात योग्य पर्याय निवडा आणि पूर्ण वाक्य पुन्हा लिहा: (कोणतेही १०)

(१०)

१. उत्पादनामध्ये वापरल्या जाणाऱ्या प्रत्यक्ष सामग्रीची किंमत _____ वर नावे केली जाते.
 - अ) एकतर उपपरिव्यय उत्पादन किंवा मालावरील प्रक्रिया
 - ब) तयार वस्तूच्या मालसाठा
 - क) मालावरील प्रक्रिया
 - ड) उत्पादन उपपरिव्यव
२. वास्तविक परिव्यव पेक्षा प्रमाणित परिव्यव जास्त असल्यास, त्यातील फरक _____ आहे.
 - अ) अनुकूल
 - ब) प्रतिकूल
 - क) सकारात्मक
 - ड) नकारात्मक

३. संपूर्ण करार पूर्ण झाल्यास _____ ला नफा आणि तोटा स्थानांतरित केले जाईल.

- अ) कल्पित नफा चा १/३
- ब) शून्य
- क) कल्पित नफा चा १/३
- ड) संपूर्ण नफा

४. _____ मध्ये प्रक्रिया परिव्यव वापरली जाते नाही.

- अ) तेल शुद्धीकरण
- ब) दारूभट्टी
- क) साखर
- ड) विमान उत्पादन

५. नफा आकारमान अनुपात _____ वापरून मोजले जाऊ शकते.

- अ) नफा/ आकारमान
- ब) अंशदान/विक्री
- क) नफा/ अंशदान
- ड) नफा/ विक्री

६. नष्ट झालेल्या सामग्रीची किंमत _____

- अ) कराराच्या खात्यात जमा होते
- ब) कराराच्या खात्यात नावे होते
- क) परिव्यव नफा आणि तोटा खात्यात नावे होते
- ड) परिव्यव नफा आणि तोटा खात्यात जमा होते

७. प्रत्येक उत्पादन विभागास प्रक्रिया परिव्यवाचे _____ मानले जाते.

- अ) परिव्यव नग
- ब) परिव्यव केंद्र
- क) गुंतवणूक केंद्र
- ड) विक्री केंद्र

८. स्थिर परिव्यव वाढले तर ना नफा ना तोटा बिंदू _____ होते.

- अ) वाढ
- ब) कमी
- क) परिणाम
- ड) सांगू शकत नाही

९. लेखांकनात विभाजित प्रणालीमध्ये _____ वर जोर दिला जातो.

- अ) वैयक्तिक खाती
- ब) वास्तविक खाती
- क) नाममात्र खाती
- ड) वरील सर्व

१०. जर मानक दर रु १.४०, वास्तविक दर रु १.३० आणि कामगार दर फरक ६०० अनुकूल आहे, ते वास्तविक तास _____ आहे.

- अ) ६,०००
- ब) ६,४००
- क) १,०००
- ड) १,५००

११. प्रक्रिया परिव्यव _____ च्या संकल्पनेवर आधारित आहे.

- अ) सरासरी परिव्यव
- ब) सीमान्त परिव्यव
- क) मानक परिव्यव
- ड) भिन्न परिव्यव

१२. अप्रमाणित कामांचे मूल्य _____ आहे.

- अ) परिव्यव किंमत
- ब) बाजारभाव
- क) किंमत किंवा बाजारभाव जे काही कमी असेल ते
- ड) अंदाजित किंमत

प्र.२ अ) बुक बँक प्रमंडळाचे वर्षाअखेर २०१९ साठी तुम्हाला खालील माहिती देण्यात आली आहे.

(१०)

अस्थिर परिव्यव (रु.)	४,००,०००
निव्वळ नफा (रु.)	८०,०००
विक्री (रु.)	८,००,०००

गणना करा.

- स्थिर किंमत
- नफा आकारमान अनुपात
- नफा काढा जेव्हा विक्री रुपये १०,००,००० आहे
- ना नफा ना तोटा विक्री
- विक्री काढा जेव्हा नफा रु. ५,००,००० आहे.

प्र.२ ब) अजिंठा लि.ची खालील माहिती पासून पुढील गणना करा.

(१०)

- नफा आकारमान अनुपात
- स्थिर किंमत
- ना नफा ना तोटा विक्री
- विक्री काढा जेव्हा नफा रु. १२,००,००० आहे
- दोन्ही वर्षांचे मर्जिन सुरक्षा

तपशील	१ ले वर्ष	२ रा वर्ष
विक्री (रुपये)	९,००,०००	१०,५०,०००
नफा (रुपये)	६०,०००	९०,०००

किंवा

प्र.२ राकेश कन्स्ट्रक्टर्स प्रायव्हेट लिमिटेड तुम्हाला पुढील प्रमाणे माहिती पुरवते:

(२०)

प्रकल्प हा १ ऑगस्ट २०१८ सुरु झाला आणि ३१ मार्च २०२० पूर्ण होईल असा अंदाज होता. करार किंमत रुपये ७५० लाख आहे. वास्तविक खर्च ३१ मार्च २०१९ पर्यंत आणि त्यानंतरच्या अतिरिक्त अनुमानित खर्च पर्यंत ३१ मार्च २०२० अंतर्गत सादर आहे.

तपशील	वास्तविक खर्च पर्यंत ३१-०३-२०१९ (रु.)	०१-०४-२०१९ ते ३१-०३-२०२० पर्यंत अंदाजित अतिरिक्त खर्च (रुपये)
प्रत्यक्ष माल	२,१५,७०,०००	१,४७,२०,०००
अप्रत्यक्ष माल	१५,२६,०००	१०,६७,०००
प्रत्यक्ष मजुरी	३२,४५,६००	४०,३५,५००
पर्यवेक्षण शुल्क	५,१५,५००	४,६५,४००

आर्किटेक्ट शुल्क	७,१५,५००	११,७२,५००
बंधाकाम उपपरिव्यव	३३,८२,५००	१९,७४,६००
प्रशासकीय उपपरिव्यव	१६,१५,०००	२३,५४,०००
कामाच्या स्थळावरील शेवटचा माल	९,५०,०००	-
वर्षाच्या शेवटी अप्रमाणित काम	१५,७५,०००	-
वर्षाच्या दरम्यान प्रमाणित काम	४,१०,००,०००	३,४०,००,०००

कामाच्या स्थळावर वर पाठविलेल्या सयंत्र व यंत्रसामग्रीचे मूल्य ६५ लाख रुपये होते, तर प्रकल्पाच्या शेवटी सयंत्र आणि यंत्रसामग्रीचे अवशिष्ट मूल्य ५ लाख रुपये होते. नफ्याचे प्रमाण हे अंदाजित निव्वळ नफा हा ३१-०३-२०१९ पर्यंत काम पूर्ण करण्यासाठी करार किमतींशी धारण केले आहे. ३१ मार्च २०१९ रोजीचे करार खाते तयार करा आणि त्याच वर्षाचे नफा तोटा खातेचे जमा बाजूस नफ्याची गणना करा.

प्र.३ अ) एबीसी लिमिटेडच्या नोंदीमधून खालील माहिती उपलब्ध आहे:

(१०)

मानक माल सामग्री	८ किलोग्राम प्रतिकिलो ५ रुपये
वास्तविक उत्पादन दरमहा	१०,५०० नग
वास्तविक माल सामग्री किंमत	प्रति किलो ५,५० रुपये
माल सामग्री महिन्यातील वापर	७८,००० किलोग्राम

गणना करा:

- सामग्री परिव्यय फरक
- सामग्री किंमत फरक
- सामग्री वापर फरक

प्र.३ ब) एक्सवायडझेड लिमिटेडच्या नोंदीमधून खालील माहिती उपलब्ध आहे:

(१०)

मानक कामगार प्रति नग रु ५ प्रति तासप्रमाणे ५ तास
वास्तविक उत्पादन दरमहा २१,००० नग
प्रत्यक्ष १,१०,००० तास काम केले
वास्तविक वेतन दर तासाला रुपये ४.५० आहे.

गणना करा:

- श्रम किंमत फरक
- श्रम दर फरक
- श्रम कार्यक्षमता फरक

किंवा

प्र.३ एचएमटी लि. ०१ जानेवारी २०१९ रोजीची माहिती खालील प्रमाणे आहे.

(२०)

तपशील	रक्कम (रु.)	रक्कम (रु.)
सामान्य समायोजन खाते	-	७६,०००
संचय नियंत्रण खाते	४३,७५०	-
मालाची प्रक्रिया नियंत्रण खाते	२०,०००	-
तयार माल नियंत्रण	१२,२५०	-
	७६,०००	७६,०००

३१ डिसेंबर २०१९ रोजी खालील माहिती पुरविण्यात आली आहे.

तपशील	रक्कम (रु.)
संचायची खरेदी	३,००,०००
विशेष नोकरीसाठी खरेदी	२२,९५०
प्रत्यक्ष मजुरी	१,९३,१३५
अप्रत्यक्ष कारखाना मजुरी	४७,५००
प्रशासकीय पगार	३३,८७०
विक्री आणि वितरण वेतन	२१,२६०
उत्पादन खर्च	५२,१६०
प्रशासन खर्च	४८,०००
विक्री आणि वितरण खर्च	३१,८८०
स्टोअर निर्गमित केले दुरुस्तीसाठी	१२,९३०
स्टोअर निर्गमित केले उत्पादनांसाठी	२,८०,०००
पुरवठादाराकडे परत	४,०६५
उत्पादनद्वारे वस्तूद्वारे अंशदान घेतलेले प्रशासकीय उपपरिव्यव	१,१७,०५०
तयार वस्तूद्वारे अंशदान घेतलेले प्रशासकीय उपपरिव्यव	७५,७५०
विक्रीवर विक्री उपपरिव्यव वसूल केलेले	४७,५००
वर्षाच्या दरम्यान तयार मालासाठी	५,९२,६६०
तयार मालसाठी मुळ किमतीने	६,६६,९१०
विक्री	७,७५,०००

परीव्यव लेजरमध्ये नियंत्रण खाते तयार करा आणि तेरीज पत्रक तयार करणे आवश्यक आहे.

प्र.४ मेसर्स सागर एटरप्रायजेस आपल्याला ३१ मार्च २०१९ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी खालील माहिती प्रदान करतात. (२०)

तपशील	प्रक्रिया I	प्रक्रिया II	प्रक्रिया III
कच्चा माल(नग)	१०,०००	५,६००	२,४०४
कच्चा माल प्रति नग (रु.)	५	६	८
प्रत्यक्ष मजुरी (रु.)	३५,०००	२५,०००	१५,०००
प्रत्यक्ष खर्च (रु.)	१७,०००	१२,६९६	११,८९३
सामान्य नुकसान	४%	५%	३%
अवशिष्ट (रु.) प्रति नग	३	४	५
अ) उत्पादित केलेला माल			
प्रक्रिया I	६०%	-	-
प्रक्रिया II	-	५०%	-
ब) बाजारात विकले जाणारे उत्पादन	४०%	५०%	१००%
विक्री दर प्रति नग (रुपये)	१२	१६	२०
प्रशासन उपपरिव्यव रुपये २०,०००			
विपणन उपपरिव्यव रुपये २६,०००			

तयार करा:

१. प्रक्रिया खाते
२. सामान्य तोटा खाते
३. परिव्यव नफा आणि तोटा खाते

किंवा

प्र.४ अ) श्री. शुभम यांनी रु. २०,००,००० करार केला आहे. सन २०१९ साठी खालील तपशील उपलब्ध आहेत: (१०)

तपशील	रक्कम (रु.)
माल खरेदी केले	२,००,०००
स्टोअरमधून जरी केलेली माल	३,४०,०००
मजुरी दिली	१,२५,०००
सयंत्र (१०% वार्षिक घसारा)	२,५०,०००
प्रत्यक्ष खर्च	५०,०००
स्थापना शुल्क	२०,०००
पैसे मिळते (७५% प्रमाणित कामानुसार)	६,००,०००
अप्रमाणित काम	१,५०,०००
थकबाकी प्रत्यक्ष खर्च	१०,०००
थकबाकी मजुरी	१५,०००
स्थाळावरील माल	३०,०००

करार खाते तयार करा.

प्र.४ ब) प्रक्रिया अ संदर्भात खालील माहिती उपलब्ध आहे:

(१०)

१. कच्च्या माल रु. ५ प्रति नग
 २. प्रत्यक्ष मजुरी रु. १८,०००
 ३. उपपरिव्यय रु. १२,०००
 ४. सामान्य तोटा ५% इनपुटवर
 ५. अवशिष्ट मूल्य रु. ३ प्रति नग
 ६. तयार माल ३,५०० नग
- अ प्रक्रिया खाते आणि असाधारण तोटा खाते तयार करा.

प्र.५ अ) प्रक्रिया परिव्यय म्हणजे काय? त्याची वैशिष्ट्ये आणि उपयोगिता स्पष्ट करा.

(१०)

ब) बेंचमार्किंगचे प्रकार लिहा.

(१०)

किंवा

प्र.५ टिपा लिहा (कोणतेही चार)

(२०)

१. विभाजीत लेखा प्रणाली
२. अधिधारण पैसे
३. संयुक्त उत्पादन
४. ना नफा ना तोटा बिंदू
५. सेफ्टी मार्जिन
६. मानक परिव्यय
